

KENNISWERKPLAATS

Leefbare wijken

**BUSINESSPLAN
KENNISWERKPLAATS
LEEFBARE WIJKEN**

Een kenniswerkplaats (KWP) is een samenwerkingsverband tussen de stad Rotterdam, Erasmus Universiteit Rotterdam en andere kennisinstituten.

Hierbij wordt samengewerkt om kennis te genereren en te vertalen in voor de praktijk bruikbare producten, diensten en voorzieningen. Wetenschap en beleid, theorie en praktijk komen dichterbij elkaar. Zodat uitvoerende instellingen meer 'evidence based' werken en onderzoeksinstituten meer vraaggestuurd onderzoek uitvoeren. Zo ontstaat er een goede wisselwerking tussen beide.

Er bestaan in Rotterdam drie kenniswerkplaatsen: CEPHIR (samenwerking tussen de GGD in Rotterdam en Erasmus MC), Kenniswerkplaats Rotterdams Talent en Kenniswerkplaats Leefbare Wijken.

Leefbare wijken

Leefbare wijken zijn in algemene zin attractieve stedelijke gebieden waarin mensen graag wonen, werken of verblijven. Aangezien deze stedelijke gebieden aantrekkelijk zijn, komen mensen er graag en blijven ze er ook. Minder attractieve wijken worden getekend door snel vertrek van bewoners, bezoekers en bedrijven. Dit vertrek is veelal selectief van aard: wie (vooral financieel) kan vertrekken, doet dat ook. Wie blijft, zijn veelal degenen die zich geen andere (betere) woonplaats kunnen permitteren. Leefbaarheidsproblemen hebben hierdoor vaak een zichzelf instandhoudend en zelfs versterkend karakter. Vaak is sprake van een cirkel van achteruitgang in wijken (economisch, sociaal, fysiek). De kenniswerkplaats Leefbare Wijken beoogt kennis te produceren, te verzamelen en in 'de praktijk' te verspreiden om deze cirkel van achteruitgang in sommige Rotterdamse wijken te doorbreken.

Doel van de kenniswerkplaats

De werkplaats heeft een tweeledige doelstelling. Enerzijds beoogt de werkplaats een bijdrage te leveren aan kennisontwikkeling op het gebied van leefbare wijken in de gemeente Rotterdam. Anderzijds beoogt de werkplaats bij te dragen aan de uitwisseling en de toepassing van relevante kennis in het bestaande beleid in de gemeente Rotterdam op het gebied van leefbaarheid. Meer algemeen beoogt de kenniswerkplaats de bevordering van de samenwerking tussen de gemeente Rotterdam en de EUR betreffende het produceren en uitwisselen van voor de beleidspraktijk relevante kennis.

Uitgangspunt van de werkplaats is dat de ontwikkeling en het gebruik van kennis geen gescheiden werelden zijn. De werkplaats wil juist expliciet gebruik maken van in de praktijk bestaande kennis en ervaringen op het gebied van leefbaarheidverbetering ('co-creatie' van kennis). Startpunt bij de activiteiten van de kenniswerkplaats zijn altijd in de praktijk levende kennisvragen.

De basisvraag die aan alle activiteiten van de kenniswerkplaats ten grondslag ligt is tweeledig: a) wat is de aard en omvang van leefbaarheidsvraagstukken in Rotterdamse wijken en b) wat zijn zinnige en effectieve aanpakken om de leefbaarheid in Rotterdamse wijken te versterken.

De beoogde resultaten van de kenniswerkplaats zijn:

- Praktijkrelevante kennis (in de vorm van proefschriften, artikelen in wetenschappelijke bladen, enz.)

- Uitwisseling van kennis door het organiseren van bijeenkomsten, virtuele discussieplatforms, enz.
- Het tot stand brengen van coalities in Rotterdam tussen onderzoekers, beleidsmakers en professionals op het gebied van leefbaarheidvraagstukken
- Op basis van geleverde kennis te komen tot een betere en beter onderbouwde (in termen van te verwachten effectiviteit) aanpak van leefbaarheidvraagstukken in Rotterdamse wijken.

Activiteiten

- Onderzoek

Het primaire doel van de werkplaats is de productie van praktisch relevante kennis op het gebied van leefbaarheidvraagstukken en (beleidsmatige) aanpakken om de leefbaarheid van Rotterdamse wijken te verbeteren. Hierbij zal het accent liggen op de evaluatie van relevante aanpakken ('wat werkt en wat niet?'). In het geval dat in de praktijk gestelde kennisvragen al eerder onderzocht zijn, kunnen de activiteiten van de kenniswerkplaats beperkt blijven tot het verzamelen van relevante, bestaande kennis en het communiceren daarvan naar de betrokken beleid- en praktijkinstanties. De kenniswerkplaats beoogt daarnaast zowel grote onderzoeksprojecten zoals promotieonderzoek te initiëren (extern gefinancierd) als kleinere onderzoeken uit te voeren ('klein maar fijn'-projecten, af te ronden in maximaal drie maanden).

- Ontwikkelen van een onderzoeksagenda

Door de confrontatie van kennis en praktijk binnen de kenniswerkplaats wordt duidelijk welke praktijkrelevante kennis beschikbaar is en welke kennis nog ontbreekt. In geval van lacunes in de kennis omtrent leefbaarheidvraagstukken en relevante aanpakken ontwikkelen betrokken vertegenwoordigers van de gemeente en de EUR gezamenlijk voorstellen voor nieuw onderzoek en proberen daarvoor externe financiering te verkrijgen (met name bij de EU en andere Europese netwerken waarin de gemeente participeert). Tevens zullen de deelnemers aan de kenniswerkplaats gevraagd worden om onderzoek wat zij reeds uitvoeren onder de paraplu van de kenniswerkplaats onder te brengen.

- Kennisuitwisseling

Cruciaal is dat bestaande kennis over leefbaarheidvraagstukken en effectieve aanpakken op dat gebied ook in de praktijk worden gebruikt. De kenniswerkplaats organiseert uiteenlopende activiteiten om dit te bevorderen zoals bijeenkomsten voor deelnemende partijen, grotere bijeenkomsten rond specifieke thema's, lezingencycli voor medewerkers van de gemeente Rotterdam, voorlichting via een eigen website en via een 'discussiegroep' op linkedin. Daarnaast ontwikkelt en verzorgt de kenniswerkplaats een (digitale) databank met informatie over personen en instanties die zich in Rotterdam bezighouden met leefbaarheidvraagstukken, hun activiteiten (o.a. 'best practices') en over afgesloten en lopend onderzoek op dit gebied.

- Onderwijs

De kenniswerkplaats probeert tot een integratie van onderzoek en onderwijs op het gebied van leefbaarheidvraagstukken te komen, bijv. door een minor voor studenten van de EUR of betrokken hogescholen op te zetten en door het aanbieden van mogelijkheden

voor stage en/of afstudeeronderzoek voor studenten van de EUR of betrokken hogescholen

Werkwijze

De kenniswerkplaats werkt vraaggericht. Uitgangspunt zijn kennisvragen op het gebied van leefbaarheid die voortkomen uit en/of relevant zijn voor de praktijk en het beleid. Een eerste opgave is dus steeds het identificeren van relevante kennisvragen (“prangende vragen”) op het gebied van leefbaarheid en de aanpak daarvan. Vervolgens kan op diverse manieren geprobeerd worden antwoorden op de gestelde vragen te krijgen:

- indien er geen bestaand onderzoek is waarmee de betreffende vraag beantwoord kan worden, proberen de in de kenniswerkplaats samenwerkende partijen gezamenlijk een onderzoeksvoorstel hierover te ontwikkelen en (extern) gefinancierd te krijgen;
- kan de betreffende vraag wel met bestaand onderzoek beantwoord worden, dan beperkt de kenniswerkplaats zich tot het verzamelen van relevante informatie, het vertalen daarvan naar praktijksituaties en het communiceren naar de praktijk;
- indien noodzakelijk kan een kortlopend (literatuur-)onderzoek worden uitgevoerd door één van de in de kenniswerkplaats samenwerkende partijen. Kenmerkend voor deze “klein maar fijn”-projecten is dat ze binnen 3 maanden zijn afgerond. Ook hiervoor zal externe financiering gevonden moeten worden;
- ook studenten van de deelnemende universiteiten en hogescholen kunnen een rol spelen bij het verzamelen van relevante kennis (meewerken aan onderzoeksprojecten, mogelijkheden voor stages en/of afstudeerscripties)
- ook kennis en ervaringen uit de praktijk (waaronder ‘best practices’) kunnen een belangrijke bron van kennis vormen over leefbaarheidvraagstukken en de aanpak daarvan.